

CÂT DE MULT A COSTAT LHC-UL?

*Adrian BUZATU,
doctorand în fizica particulelor,
Universitatea McGill, Montreal, Canada*

“HOW MUCH WAS INVESTED IN LHC?”

A lot of people has expressed their indignation that 6 billions of dollars was spent for the construction, in a period of 20 years, of the biggest accelerator of particles in the world – it is LHC from the CERN. It is much? It is little? You will be probably surprised to find out that LHC valued less than 5 cents per year from every person from the Planet.

Cele mai bogate țări ale Planetei, precum și unele țări mai sărace, dar dornice de a participa la această fascinantă expediție științifică în necunoscut au plătit împreună, timp de peste două decenii, aproximativ 6 miliarde de dolari pentru construirea unui accelerator de particule mai mare decât oricare altul de până atunci, cu misiunea sacră de a explora cunoștințe noi despre Universul nostru și de a răspunde la întrebări cheie pentru înțelege-

rea legilor sale fundamentale. De ce atomii –”cărămizile Universului” - au masă? Unde a dispărut antimateria produsă la momentul Big Bang-ului? De ce Universul este în expansiune accelerată? Ce este misterioasa materie întunecată, de cinci ori mai abundentă decât materia obișnuită în Univers? Există cumva dimensiuni suplimentare ale spațiului? Există noi particule elementare sau noi interacții elementare? Pentru a răspunde la aceste întrebări, dar nu numai, au fost cheltuite aproximativ 6 miliarde de dolari. Este mult? Este puțin? Se poate salva într-adevăr Lumea cu acești bani, în special Lumea a treia, așa cum sugerează mulți? Haideți să facem niște comparații și mici calcule...

Dacă fiecare pământean ar plăti din buzunarul lui pentru LHC în mod egal, cum populația planetei este de peste 6 miliarde de oameni, atunci fiecare om ar plăti pentru LHC ... sub 1 dolar! Doar 1 dolar de persoană! Dar cum: pe zi, pe săptămână sau pe an? Nu, pe mai bine de 20 de ani, adică nu mai mult de 5 cenți anual. **Atât a costat LHC-ul pentru Umanitate: 5 cenți pe an de persoană!** Vi se mai pare mult costul LHC-ului? Ce ar putea face o persoană din lumea a treia dacă i s-ar da câțiva cenți nici măcar pentru o zi, dar pe un an întreg? Costul unui LHC ar putea duce doar la realizarea unor proiecte locale minore pentru lumea a treia, și nicidecum la rezolvarea tuturor problemelor ei.

Valentina Rusu-Ciobanu. *Duolitate*. 1973. Tempera pe pânză.